

Linjerede skrivebøger

for alle skriftlige arbejder i og udenfor skolen
tilhørende

Heike & Danielsens skrivesystem

6. bog

19 enkl. linjer

Diktalbog
for
Karen Skurdal

Eneret

Eneret

Dette linjesystem er opfundet af Heike & Danielsens og danner grundlaget for deres „skrivesystem“. Det yder en fortrinlig støtte ved bogstavernes konstruktion. Den skrivende maa altid erindre, at et stort bogstav er 3 gange saa høit som lidet i (3 maal), kun G, J og Y har desuden 2 maal under linjen. Op- og nedgaaende smaa bogstaver er $2\frac{1}{2}$ gange lidet i ($2\frac{1}{2}$ maal) undtagen f, som baade gaar over og under linjen og er 4 maal. Ved alle skriftlige ar-

bejder, saasom afskrift, diktat og stil, bør eleven benytte skrivebøger med samme linjering som de forskriftsbøger, han samtidig skriver i; ellers river de skriftlige arbejder ned, hvad skriveinden har bygget op. Nærværende linjebøger, der kan benyttes til de allerfleste norske skrivesystemer, er foreløbig udkomne i 6 udgaver, nemlig med 5, 4, 3 og 2 mm. høide paa lidet i og desuden med brede og smale enkelte linjer. Hver linjebog er 16 blade.

Det norske Aktieforlag, Kristiania.

Nyt
Subskriptionsværk

Pressen er samstemmig i sine
rosende Udtalelser om Verket

VERDENS LEVENDE DYR

POPULÆR LLUSTRERET NATURHISTORIE

Udgivet af CHARLES J. CORNISH. Oversat fra engelsk ved cand. phil. A. M. DAHL.

Udkommer i 24 Hefter à Kr. 1.00. Verket vil indeholde over 1000 Illustrationer direkte efter Fotografier tagne i Indiens Jungle, Afrikas Vildnis og Australiens «Bush»

GRATIS MEDFØLGER 25 FARVETRYKTE PLANCHER

«Annonce-Tidende», Bergen ¹⁸/₁₀ 02: . . . «Ideen er glimrende, thi paa ingen bedre Maade end gennem Fotografier fra Naturen, faar man det rette Indtryk af Dyrelivet.»

«Norsk Skoletidende» ²⁵/₁₀ 02: «Dette tør blive et i sit Slags enestaaende Verk.»

Iste Bind foreligger nu komplet. Pris 12.00, indb. 15.50.

Fru Løkens Kogebog.

DEN BILLIGSTE OG MEST ANERKJENDTE KOBOG I HANDELEN.

Koster indbunden i det bekendte solide Bind 3 Kroner.

E. . . . R. . . . skriver i «Nylænde» ¹/₇ 1902: «Endelig! — udbrød jeg uvilkaarlig, da jeg med Andagt og Eftertanke havde gjennemlæst Olaus Løkens „Madstel og Husstel.“ Endelig er der kommet en tiltalende Kogebog for det jevne, praktiske daglige Liv. En grej Kogebog, hvor godt Humør, god Smag og samvittighedsfuld Økonomi gaar Haand i Haand.

En lærerig udmærket Bog, Resultatet af en dygtig Husmors personlige Erfaringer gennem mange Aar. For den uerfarne unge Husmor eller Tjenestepige er den uvurderlig Hjælp.»

Fru G. . . . H. . . . i Husmoderen ³⁰/₅ 1902: «Den er saa grej og ligetil, saa vi anser det for ugjærligt at «lave galt» efter de Opskrifter og tydelige Anvisninger, som findes overalt i Bogen. Bogen indeholder ogsaa Afsnit om «at styre et Hus», «Sundhedsregler», «Kjøkkengreier» etc.

Koen.

Koen er et nyttigt dyr, som forsyner os med melk. Af melken kjernes smør og ystet ost, som begge er vigtige næringsmidler.

Fortællende sætning.

Talen bestaar af sætninger, og almindeligst indeholder disse sætninger en fortælling:

- 1 Harald | lader.
- 2 De unge folkene paa gaarden | stod ude ved vor ankomst.
- 3 Haakon | var konge i Norge.
- 4 Bjørnen | havde dræbt en ko.
- 5 Sneen paa markerne | smelter om vaaren.
- 6 Spreiderne | meldte fjendens komme.

En fortællende sætning bestaar af to dele: noget som fortælles, og ^{noget} som der fortælles om.

Det som det fortælles om, kaldes subjekt, og det som fortælles om subjektet, kaldes

prædikat i sætningen.

Den almindelige ordstilling i en fortællende sætning er: først subjektet, saa prædikatet.

Spørgesætninger.

En sætning kan ogsaa indeholde et spørgsmaal f. eks. Reiser Harald?
Er konen ~~hjem~~ hjemme? I en spørgesætning staar prædikatet eller ialfald en del af det ofte faar an subjektet.

Viljesætninger

En sætning kan ogsaa indeholde et ønske eller en befaling, f. eks.
Kongen leve! Kom straks!
Saadanne sætninger kaldes viljesætninger.

I en befalende viljesætning navnes i almindelighed ikke subjektet, men det er den eller de en taler til.

Verber (gjerningsord)

Verber kaldes de ord, som bruges til at fortælle noget om en person eller ting.

Til prædikatet i sætningen hører derfor altid et verbum. I eks. "Harald læser" er saaledes læser et verbum.

Naar et verbum nævnes alene bruges en form som kaldes infinitiv: læse, springe, gaa. Foran infinitiv bruges et ord, som kaldes infinitivsmærke og hedder at; eks. at læse, at gaa.

Substantiver (navneord)

Substantiver kaldes de ord, som navner, hvad noget er eller heder.

De, som navner, hvad noget heder, kaldes egnavne, f. eks. Haakon, Paron, Norge.

Egnavne skrives med stor bogstav.

De substantiver som navner hvade noget er, kaldes fællesnavne f. eks. Kon konge

hund, land. Haakon var konge. Hun
den heder Pasop. Norge er et land.

Oyvind hed/han; han/grad, da han/blev
født. Oyvind/havde en buk oppe paa ta-
get. Hava/bar løv og græs op til dem
Marit hedde/en liden pige. Hun/kaldte
sig felen til far og mor sin unge.

Oyvind/solgte bukken til Marit. Han/fik
en smørkringle for den. Oyvind/havde
aldrig smagt smørkringle før. Marit fra
Heidegaardene/bandt et skæmpebaand om
bukkens hals.

Lidt om ulven.

Ulven gaar did, hvor sulken driver den.
Om vinteren nærmer den sig de steder
hvor folk bor; Om sommeren jager den
helst i skogene. Den er modløs og ræd,
hvis den er alene, og griber da ofte flugten
uden den mindste grund; men hvis flere

er samlede i flokke, er de (de) dumdristige og farlige. For mennesket flygter ulven især der, hvor den har gjort bekendtskab med skydevaaben. Ligesom det findes gale hunde, saaledes kan man ogsaa træffe paa gale ulve, som farer løs paa alt, (hvad) hvad de møder.

Ulven har lige saa fin næse, som den bedste jagthund, og forstaar lige saa godt at følge efter et spor.

Adjektiver (beskaffenhedsord).

Adjektivet siger os, hvad noget er eller ser ud. Det kan enten staa foran et (subjekt) substantiv og maa da rette sig efter substantivet i tal og kjøn. Det kan ogsaa være föiet til prædikatet som prædikatsord og maa ogsaa da rette sig (effter) efter subjektets tal og kjøn.

Eksempler.

En lang vei, et langt veisbykke, lange

veie. Veien er lang, veislykket er langt
veiene er lange.

Anm. Følgende gjerningsord kan ikke
danne prædikat alene men maa tage
et ord til hjælp:

være, blive, hede, kaldes, synes.

Den lange vei, Det lange bord. De
lange veie.

Kaar substantivet har et adjektiv
med den bestemte artikkel foran
sig for adjektivet altid endelsen e
(svag bøjning). Den bestemte artikkel
heder da den, det, de og kaldes adjek-
tivets bestemte artikkel.

Tillæg til subjekt og prædikat.

Til subjektet i sætningen bruges
substantiver og til prædikat verber.

F. eks nr. 1: (Harald) Harald

Læser er subjektet et substantiv alene og
prædikatet et verbum att alene

Ex. nr. 2: De unge folkene paa gaarden
stod ude ved vor ankomst, er det e-
gentlige subjekt folkene; de unge og paa
gaarden er tillæg til subjektet. Det
egentlige prædikat er stod; ude og ved
~~vore~~^{vor} ankomst er tillæg til prædikatet

Substantiviske led.

Den syge mand sover = Den syge sover.

Harald læser = Han læser. Graad hjæl-

per ikke = At grade hjælper ikke.

Som det kan sees af ovenstaaende eks. kan
ogsaa andre ordklasser end substantiver
bruges som subjekt (Den syge; han; at grade)

De gjør da i sætningen tjeneste som sub-
stantiver og kaldes substantiviske led

Regelmæssig ordstilling

Den regelmæssige ordstilling i en

forballende sætning er: først subjekt og
tillæg til subjektet, saa prædikat og tillæg
til prædikatet; eks De unge folkene paa
gaarden / stod ude ved vor ankomst.

Selvstændige sætninger.

Et asel vandrede over en øde slette. De
kom til en elv. Paa den modsatte side
vokste ~~der~~ nogle frodige tidsker. Dets hunde
løb i vand efter dem. Der var ingen
bro over elven. Det næppe svømme
over. Det kunde ogsaa svømme. Det var
dog som sædvanligt fordovent til at lag
ge i vei. Det lagde sig ned paa bred
den. Det ventede paa at vandet skulde
rinde vak. Solen begyndte allerede at
gaa ned. Vandet var ikke sunket det
ringeste. Hvad skulde det nu gjøre
Det plagedes af sult. Det følte sig

mat. Det maatte ikke nu at ~~svømme~~
svømme over elven. Det ^{luskede} ~~luskede~~ be-
drøvet bort. Det maatte søge et farveligt
aftensmaaltid paa et andet sted.

Store forbagstaver.

Med undtagelse af det strøg af jorden,
som ligger om nordpolen og sydpolen
er det i vaare dage intet land eller
hav paa vor klode, som vi ikke
kjender ialfald nogenlunde. Men end-
nu for fire hundrede aar siden
vidste Europas folk lidt eller intet
om fremmede verdensdele. Vistnok
havde Fenikiske sjømand engang i den
graa aldtid seilt mod syd fra det røde
hav, passeret ækvator, omseilt Afrikas syd-
spids og vendt tilbage gennem Gibraltar-
strædet. Senere havde kartageren Hanno

gjæstet de kanariske øer og Guineakysten
hvorom vi kan læse i en gammel
bog, som hedder Omseilingen.

Hovedsætninger

En jagthund forfulgte en ung hare.
Den havde allerede saagodtsom indhentet
den. Da sprang en ældre meget større
hare frem fra en busk. Den løb over
marken. Hunden løbte: "Her er en stør-
re fangst." Den forlod den første. Den
satte efter denne. Dens kræfter var nær-
sten udtømte. Den udvilede raske
hare uadflyede. Den rovgjerlige hæn-
dik af to harer ingen.

Diktat.

I Snorre Sturlassons sagabog Heimskringla fortæller det hvorledes i middelalderen nordmanden Erik Røde opdagede Grønland og hans søn Leif den hejttne fandt den og endog Nord = Amerika, som han kaldte Vinland.

Endelig drog venetianeren Marco Polo i det tredde aarkundrede dybt ind i Asien, lige til Kina og det stille havs kyster, men i hine tider var bøger sjældne, og aviser fandtes slet ikke, og derfor blev disse opdagelser lidet kjendt, og mange af dem gik endog aldeles i glemme. Saaledes glemte nordmandene rent Vinland og veien dithen, og da Kolumbus senere fandt de vestindiske øer og Amerikas fastland var dette en ny opdagelse. En ny opdagelse maa det ogsaa kaldes, at præsten Hans Egede fandt frem til Grønland og bragte Eskimøerne

Kristi evangelium

Store forbagskaver.

Ved middelalderens slutning var lysken til at gøre opdagelsesrejser bleven levende i Europa. Det var portugiserne og spanierne, som gik i spidsen. I Portugal levede i den tid prins Henrik Navigatorens søfarener. Hans skibe nåede længere syd i Atlanterhavet end nogen europæisk fartoi før den tid, nemlig til de grønne forbjerger. Efter hans død fortsattes opdagelserne og i første halvdel og anden halvdel af 15. århundrede og i første halvdel af 16. århundrede portugiseren Vasco de Gama i Forindien efter at have seilt omkring de gode haabs forbjerg og over det indiske hav.

Medens alle Europas lande for længst var kristne, var Muhameds tilbedere herrer over

det land, hvor Kristus havde det levende og dødet
virket, og naar de kristne pillegrime kom
for at besøge Herrens grav blev de forfulgte
af de vantre. Da drog Vest-Europas ridde af
sted, for at udfri det hellige land af skiamer-
danernes vold. Og her viste ingen sig ivrige
ere, end de normanniske ridde, atlinger af
Gange-Rolf og hans nevø. Da dette ryg-
spredtes til et Norge, var der ogsaa her mange
gjarve mænd, som gjerne vilde deltage i
et saadant tog, og med Magnus Barfods søn
Sigurd som høvding, drog i 1107 en udsogt
krigirskare afsted.

Toget gik først til England, hvor kong Henrik
den første modtog nordmændene vel. Derfra
drog de næste veje langs Frankrigs og Spaniens
kyst og kjæmped gaa veien med maurerne i
Spanien og med sarascenske sjörovere, som
de traf i Gibraltarstredet. I Palestina var det

den gang Balduin af Flandern konge. Sigurd
Jordsalafar besøgte Frelserens grav og andre
hellige steder og baded sig i Jordans flod.
Balduin skjænkede ham mange helligdomme
deriblandt en spaan af Kristi kors, som Si-
gurd lovede at bringe til Hellig Olavs grav.
Derpaa hjalp nordmændene til med at
erobre Sidon fra ~~egypterne~~ og saa gav
de sig paa hjemveien.

Reisen gik over Egeerhavet til Konstantinopel.
Da den norske flåde seilede gennem Dardanell-
erne, strømmede folk til stranden for at se
de norske skibe med de forskellig farvede seil.
I Konstantinopel gjorde keiser Alexius store
festligheder for den fremmede konge fra det fjern
norden. Sigurd forærede ham ved afskeden s
ne skibe, og keiseren gav ham heste. Saa fort-
sattes reisen langs det sorte havs kyst og videre
mod nord og efter fire aars fravær kom

de jordsaffarerne hjem fra sin færd. Ogsaa i den følgende tid drog mindre krigerskarer afsked baade fra vort land og Nordens andre me to riger; saaledes var det paa et korstog Erling Skakke, som følge af et hug i halsen, fik den legemsfeil, som skaffed ham hans tilnavn. Men intet af disse tog naaede den navnkundighed, som Sigurd Jordsalfars.

Kindemøerne.

Lige op for Siljords prestegaard ligger Kivledalen. En søndag skulde presten holde messe i den gamle kirke deroppe. Men ret, som det var, fik almindeligvis en høre et vakkert & spillet høit ovenfra lian. De maatte ud at høre nøiere efter alle, som i kirken var; det kom fra tre gjæsterjenter, som spillet deroppe. Først naatte presten, at de skulde holde op; men da de blev ved, lyste han forbandelse over dem, fordi de lokked kirkefolket ud.

af Guds hus. Laa blev de til stuen med de
samme. Men hver spillermand i Siljord spis
ler Kivleskaaten den dag idag.

Ordret anførsel.

Björnen mødte engang raven, som kom luske
de med et fiskekrikke, han havde stjålet.
Björnen spurgte: "Hvor har du faact det fra?" "Jeg
har været ude og fisket, hr. björn," svarede raven.
Laa fik björnen ogsaa lyst til at fiske og bad r
ven vise sig, hvordan man skulde bære sig ad
Raven sagde: "Det er en simpel kunst, og den er
snart lart. Du skal bare gaa ud paa isen," fortsa
te raven, "hugge dig et hul og stikke rumpen ned
og saa maa du holde den der braa længe. Du
maa ikke bryd dig om, at det svider lidt i den
det er, naar fisken bider, det, og jo længer du
kan holde den der, jo flere fisk faar du. Men nu
som det er, skal du bverrykke op." "Ja, det skal inge

sag vare," mente björnen, og den gjorde, som raven havde sagt, og holdt rumpen saa lange med iullet, til den var froset fast. Saa ~~hæ~~rykked han, saa rumpen gik fross af, og nu gaar han der stump-rumpet den dag idag.

Alle tillags - alles nar.

En mand red paa et asel og lod sin unge søn følge med tilfods. Nogle forbigaaende sagde:

"Hvilken ubarmhjertig mand! Se han rider selv i al mægelighed og lader den stakkels gubben gaa." Manden retted sig straks efter denne haarde dom, lod sin søn ride og gik selv tilfods.

Om lidt mødte de nogle andre, som sagde: "Hvilken lømmel af en søn! Lidder han ikke selv og rider og lader sin gamle far gaa." Da satte faderen sig ogsaa op og saa red de begge to.

Da mødte de en mand, som raabte: "Slige ubarmhjertige mennesker! Skulde man ikke bage en

stok og jage eder begge ned: Eller er det ikke nok at en af eder rider?" Da steg de begge ned bændt benene paa æslet sammen fandt sig en stærk staur og bad det paa denne med sig ind i byen, — til spot og latter for alle som saa dem.

Relative bisatninger.

Ragnar Lodbrok.

Heraud hedde den mand, som var jarl over Götland. Han havde en datter, der hed Torv og som var vakrere end alle andre jenter. Jarlen byggede et hus til hende og gjorde en bordvæg omkring det. Han sendte ofte ind til hende et og andet, som hun kunde have glæde af. En dag fik hun en liden vakker linorm. Den lyste, som en straal. Hun havde den ind i en aske og lagde guld under den. Da voksede ormen og guldet voksede, og saa lagde ormen sig

g omkring æsken. Tilstub fik den ikke rum inde
i stuen, men krøb ud og lagde sig i ring
omkring hele huset. Der var ingen, som vovede
at komme den nær. Der var bare en, som fik
lov, og det var ham, som gav den mad. Damen
aad op en okse om gangen. Jarlen lystte, at
den, som dræbte ormen, skulde faa hans datter,
og galdet skulde hün have i hjemmefølge.

Den gjerrige.

En quier søgte alt, hvad han eiede, og kjøbte
i stedet en stor guldklump. Denne lagde
han i et hul i jorden for paa den
maade at have alt sit eie i sikkerhed.
Hver dag kom han nu for at betragte sin
skat. En arbeider, som var nysgjerrig efter
at se, hvad det var, kom i iermandens
fraværelse og stjal guldklumpen. Da
quieren kom tilbage og søvned sit guld,

jamred han sig og rev sig i haaret,
men en nabo, som saa hans fortvibled
se, sagde: "Læg ikke mere herover, men
tag en sten og lag den paa samme
sted og indbild dig, at det er din guld
klump. Thi da du aldrig haaderi sinde
at gjøre nogen nytte med dit guld, sa
kan det ene glæde dig ligesaa meget som
det andet."

Landdrubed.

Georg var en rask og livlig gut, som stedse maatte have noget at syse med; derfor blev han ogsaa sjæleglad, da hans far en dag forærede ham en liden Æks. Jublende sprang han ned i gaarden med sin skat i haanden og prøvede den skrap skarpe og paa alt, der laa paa hans vej. Paa sin tur kom han ogsaa ned i haven, hvor et stort pæretre især tiltrak sig hans opsæksomhed. Fuldt af lyst til at bruge sin Æks gav han sig ifærd med pæretret og huggede paa kryds og ~~gætværs~~ tværs baade i barken og stammen. Da han var bleven træt af det uvante arbejde, gik han tilbage til huset. Nogen tid efter kom faderen ned i haven og saa med bedrøvelse, at hans kærtlige pæretre var aldeles ødelagt. Orgebig

gik han ind i huset og spurgte, hvem
som havde gjort denne ondskabsfulde
Georg skalt og var et øieblik i tvivl, om
han skulde sige sandheden. Han følte sig
starkt fristet til at lie; men straks derpaa
samlede han alt sit mod og svarede: "Fader,
jeg kan ikke lyve; jeg har gjort det med
min øks." Faderen tog ham i sine arme
og sagde: "Min kjære gut! jeg vilde hellere
have tusind prætra end have en gut,
som var løgner." Denne søn blev den
senere berømte Geog Washington.

Hensynsbetegnelse

En rig kjøbmand fra Babylon reiste til Ty
dien. Sin formue skjænkede han sine to
sønner; men sin gifte datter sendte han
en mindre pengesum. Laa døde faderen
men paa dødsleiet havde han sendt

tredivetrusind guldstykker til dommeren i
Babylon, og han havde paalagt dem, at
pengene skulde tildeles den af sønnerne, som
viste hans minde den største kjærlighed.
Den ældste af sønnerne søn byggede hans
et gravmæle; men den andre søn forærede
søsteren halvdelen af sin arv. Da sagde folk:
"Naar han berøver sig selv pengene og giver
sin søster dem, saa er jo søsteren ham mest
kjer. Pengene tilhører den ældste." For at
prøve sønnerne, fortalte dommeren dem,
at faderen var blevet frisk igjen og snart
skart kom hjem. Da sagde den ældste: "Gud
være lovet! Det gravmæle har været mig
en dyr spær." Men den yngste sagde: "Jeg vil
byde min fader hele min arv tilbage,
bare han vil lade min søster beholde,
hvad jeg har givet hende." "Du skal intet
forbigive," sagde dommeren, "jeg tilkjender

dig guldstykkerne; thi du har vist din fader
størst kjærlighed."

Jyden og hoserne

En jøde skulde engang gaa til byen og
tog derfor sine bedste klæder paa sig. I
byen kom han i lag med gode venner
de holdt sig lystige med hverandre, og
jyden drak for meget. Da han gik hjem
var han derfor ikke sikker paa foden, og
tilsidst faldt han om paa veien og sov
ned ind. Mens han laa der og sov, kom en
rejsende haandværkerend bortover veien.

Han var daarlig klædt, og da han saa, at
jyden havde puen hele hoser paa sig, trak han
dem limpetlig af ham og havde paa ham
sine egne fillede i stedet. En stund efter
kam en mand kjørende. Da han saa jø-
den ligge der med benene helt ud paa
veien, raabte han til ham, at han skulde

de trakke dem til sig, ellers kjørte han over dem. Gylden vaagnede, løftede hovedet op og saa paa benene. Nu kunde han godt tænke, at han havde ^{havt} ~~strik~~ og gode hører. Da han derfor saa de gamle isle hoserne, la han sig ganske rolig ned igjen og sagde til manden: "Hør kun vak, det er ikke mine ben!"

Tømmermesteren og hans svend.

I aaret 1514 bygged man et tårn paa Trine kirke i Hjøbenhavn. Mens man bygged derpaa, handte det engang under arbeidet, at en tømmersvend kom i trætte med sin mester, om, ~~hvornår~~ var den dygtigste af dem. Da lag mesteren en lang bjælke og lagde den ud fra det øverste af taarnet, greb saa en øks, gik med den ud paa bjælken og hæng den med et hæng fast yderst ude. Derpaa gik han tilbage til taarnet og bad saa svenden hente øksen. Denne gik ogsaa raskest drud. Men da han var kommen ud paa det yderste

af bylden og vilde gribe efter okser, syntes
han, der var to okser. Han raabte derfor til
mestren og spurgte, hvilken af dem han skulde
de tage. Da skjonde mestren, at han var blev
svinamel, og sagde bare: "Gud vare din arme
sjal naadig!" og i samme öblick styrted vended
ned og slog sig ihjelt.

Adverbiale bisatninger

1. Tidssatninger. Værest blev det, da laaven
brandte. Jeg kasted dig ned i ryggetag, naar
jeg vilde. Jeg skal komme, saarvart jeg
faar bedre tid. Mens Flaakon var konge i
Norge, var det gode aaringer. Han blev staa-
ende saaledes, til solen vandt. Lom de staa
i bedste legen, kom vagterne. Den syge døde
förend lægen kom. Jeg faldt, idet jeg gik
over dørslokken.

2. Aarsagssatninger. Paa havet vilde han aldrig
mere, da han var sjöskremt. Gunkild var ild

ligt, fordi hun var ond og grusom. Eftersom
du ikke vil høre, faar du føle. Liden du er
saa vrang, vil jeg ikke have noget med
dig at gøre.

3. Betingelsessælninger. Du kan gjerne begynde straks,
dersom du heller vil det. Han reiser i morgen,
hvis det bliver godt veir. Det kan endda blive et godt
aar, faar vi bare solskinsveir. Harde jeg ham
bare her, saa ---!

4. Andrømmelsessabning. Kun maatte reise,
skjønt hun nødig vilde. Han talte uafbrudt;
nægtet han ingen tilhørere havde. Han
vilde afsted, selvom det blev stygt veir.
Luther vilde til Worms, selv om det var
saa mange djævel, som det var bag-
sten paa tursene. Han var & altid lige
misfornøiet med mig, hvad jeg saa
gjorde. Hvor du end er, saa vogt dig for
at blive drækken.

5. Hensigtsætninger. Han talte høit, forat alle kunde høre ham. Man spiser, forat man kan leve. (Man spiser forat leve)

Gutten var flittig, forat hans forældre kunde have glæde af ham. (For ikke at glide bog vi vore sko af.) (De gik at bade.) (Han reiste for at se sig om.)

6. Følgesætninger. Han skreg, saa at han blev hæst. Det var ganske stille, saa at ikke et blad rørte sig. Det faldt noget ned i mæden, saa han mistede mædhøgen med det samme

Han var saa filllet, at den ene fillen slog den andre i svime. Intet er saa galt, at det jo er godt for noget.

7. Lammenligningssætninger. Du faar gjøre, som du selv vil. Jeg skal gjøre det saa godt som jeg kan. Som man reder, saa ligge man. Som man raaber i skogen, faar man svar. Som beren er, saa følger

ham hans svende. Han vil gjerne synes
større, end han er. Det var noget andet,
end han havde tænkt. Harald sprang forbe-
re, end nogen hest kunde løbe. Jo læn-
gere han kom nordover, jo desto hyppige-
re gik det gaa med straffelse. Jo høiere
man stiger, jo dybere falder ho man.
(Det gik som en vind.) (Han er rigere end
sin broder.) 1712-14

Fredrik den 2^{den} og hans sønnesøn
Fredrik den 2^{den} holdt meget af børn og
tillod, at kronprinsens børn til enhver
tid kom ind til ham. En dag legede
den ældste af prinserne i hans væ-
relse med en fjarbold, mens kongen
sod og skrev. Bolden faldt ned for-
an kongen, som tog den, kastede den
kun til ham og fortsatte at skrive.
Prinsens vedblev at lege, og fjarbolden

faldt atter hen paa kongens bord.

Daany kastede kongen den hen til ham, idet han med et strengt blik saa paa ham; og prins'en lovede at det ikke skulde ske oftere. Dog faldt bolden for 3^{die} gang lige ned paa det papir, hvorpaa kongen skrev. Da kongen puttede bolden i lommen, bad prins'en ydmygt om forladelse og om at faa bolden igjen.

Han gjentog stadig sine bønner men kongen negtede at udlivere bolden. Kjædet af at bede gik han tilslut kjædet hen til kongen og sagde: "Jeg spørger Deres Majestat, om De vil give mig min bold igjen eller ikke, ja eller nei!" Kongen tog bolden op af lommen, og idet han gav sig til at le, sagde han: "Du er en rask gut; De skal nok lade

vare at tage Schlesien fra dig.

Kjæringen mod strømmen
Der var engang en mand, som havde en kjæring, og hun var saa bær og orang, at det ikke var godt at være i lag med hende. Manden havde nu slet ingen udkomme med hende; det han vilde, vilde hun altid tvært imod. Saa var det en søndag om sommeren, at manden og kæreren gik ud, og skulde se, hvorledes ageren stod.

Da de kom til en ager paa den anden side af stoen, sagde manden: "Ja, nu er den skjær; imorgen faar vi til at skjære." "Ja, imorgen kan vi tage paa at klyppe den," sagde

8
kjærringen. "Hvadfar noget, skal vi
klippe? Skal vi ikke faa lov til
at skjære heller nu?" sagde manden
"Nei, klippe den skulde de, mente kjær-
ringen. "Det er aldrig varre end lidet at
vide," sagde manden, "men du maa
være faast fra det vesle veltet, du
har haft ogsaa nu. Har du set, at
nogen har klippet ageren, du?"
sagde manden han.

"Lidet ved jeg, og lidet vil jeg vide
sagde kjærringen, "men det ved
jeg vist, at ageren skal klippes
og ikke skjæres," sagde hun. Det var
ikke at røde om det, for klippes
skulde den. (og ikke skjæres)

KRINGSJAA 1904

KRINGSJAA tog fra nytaar fat med sin 12te AARGANG. At dette kunde ske, godtgjør noksom vort publikums trang til en slig BUDBRINGER FRA DE STORE KULTURLANDES MANGE UDMÆRKEDE TIDSSKRIFTER for almindelig dannede læsere. KRINGSJAA lader trøstig døgnets sensationsnyheder unævnte og tager ikke ordet i diskussionen af hjemlig politik eller hjemlige kirke-, skole- og andre samfundsspørgsmaal; vor dagspresse er nu saa vel betjent paa hjemlige omraader, at et tidsskrift her ikke har nogen særopgave at tage op. Men MANGFOLDIGE DANNEDE MENNESKER i vort lille samfund tager gjerne imod en liden haandsrækning til at FØLGE MED OGSAA I, HVAD DER ELLERS I VERDEN ER OPPE I TIDEN; telegrambyraaer og korrespondenter indskrænker sig til at meddele dagsnyt bare; saa her kommer ET ALSIDIGT, AARVAAGENT og GREIT tidsskrift just tilpas. KRINGSJAA har paataget sig at være et sligt tidsskrift, og for at løse opgaven uden et for stort og kostbart apparat, har det valgt at byde vor lille læseverden adgang til at holde sig à jour med, hvad udlandets tidsskriftspresse bringer af almeninteressant læsestof. KRINGSJAA har alligevel jevnlig den glæde at bringe en ORIGINAL-ARTIKEL af hjemlig interesse. KRINGSJAA vil ogsaa iaar med hvert 2det hefte bringe et ark af en bog skjønlitterært eller historisk indhold. KRINGSJAAs abonnenter vil paa denne maade erholde en liden udvalgt bogsamling ved siden af det indholdsrige tidsskrift.

KRINGSJAA KOSTER KUN KR. 2.00 PR. KVARTAL — TIL UDLANDET KR. 3.00.
KRINGSJAA KAN BESTILLES I ENHVER BOGHANDEL OG PAA ALLE LANDETS POST-ANSTALTER SAMT DIREKTE FRA FORLÆGGERNE. FØRSØG KRINGSJAA 1904 OG DE VIL FINDE, AT DET ER ET UDMÆRKET TIDSSKRIFT.

DET NORSKE AKTIEFORLAG.

NYT REGNEVERK FOR FOLKESKOLEN:

OLE JOHANNESSEN

REGNEBOG

FOR FOLKESKOLEN

3 HEFTER MED FACIT, SAMT REGNE-ABC.

Pris: 1ste hefte 35 øre — 2det hefte 45 øre — 3die hefte 40 øre. Facit til 1ste hefte 20 øre — 2det hefte 15 øre
Facit til 3die hefte samt regne-abc'en under udarbeidelse.

E. RANDMÆL skriver i Skolebladet 26/1 1903 om de to første hefter:

•Det har lykkedes den landskjendte regnelærer og regnebogsforfatter at udarbejde en regnebog, som *visselig vil gi regneundervisningen et kraftigt stød fremover*. Den, som har havt inspektør Johannesen til regnelærer, vil paa hvert punkt i bogen gjenkende den for ham særegne klarhed i udtrykksmaaden og en streng gennemført planmæssighed saavel ved øvelsesopgaverne som ved de anvendte opgaver.

OTTO GULBRANDSEN skriver i en længere omtale af *Regnebøger* om Johannesens *Regnebog for folkeskolen*:

•Her er netop leveret, hvad vi trænger: *En praktisk, gret, letoverskuelig og haandterlig regnebog, forsynet med konsise regler og nødvendige tabeller samt nogen smaa metodiske vink, diskret puttet ind hist og her Og — hvad der er det bedste — den vil føre hurtig og sikkert til maalet: færdighed i regning.*

De lærere, der endnu ikke har faaet tilsendt dette regneverk vil paa anmodning straks blive tilstillet et exemplar.

DET NORSKE AKTIEFORLAG.

BARNÄNGENS SKRIVE- OG KOPIBLÆK

antaget til Brug i den danske Stats Tjeneste, autoriseret af den argentinke Regjering etc., præmieret paa alle Verdensudstillinger og øvrige Ekspositioner i Europa, Amerika, Australien o. s. v., er det bedste i Handelen forekommende Blæk, for Skoler og alle andre offentlige og private Indretninger.

Barnängens Blæk var det eneste som fik Guldmedalje i Stockholm 1897, ligesom det ogsaa var det eneste — ikke franske — Blæk, som erholdt Guldmedalje paa Verdensudstillingen i Paris 1900.

FRU OLAUG LØKEN

BARNESTEL

EN LIDEN BOG FOR UNGE MØDRE

Pris 1.50 indb. 2.60

„Aftenposten“ 9/1 1904:

En saadan Bog af Mor til Mødre har vi savnet. Denne er skrevet med Lune og godt Humør men fremforalt med stor Kjærlighed til de smaa. Den giver Forstaelse af den Lykke, der skal ligge i at være benaadet med Moderkaldet. Streng i sine Fordringer til, hvad en Mor modig skal ofre i Smerte og Forsagelse, er Fru L. øm i Trøsten og lys i Skildringen af den Glæde Seieren giver.

Vi er alle vel snare til at gjøre Regler ud af vore egne og andres Erfaringer i de enkelte Tilfælde. Et og andet Spørgsmaalstegn har jeg saaledes ved Gjennemlæsningen maattet sætte, men indrømmer, at for de flestes Vedkommende gjælder det Smaating eller saadant, som virkelig fortjener forsat Prøvelse. Idet jeg giver denne Bog en varm anbefaling hos alle Mødre, som kan række at anskaffe den, vil jeg oprigtig tilstaa, at jeg har lært mere af den om Morens sjelelige Forhold til Barnet end af nogen anden Bog, jeg har læst for at tilegne mig Forstaelse i disse Ting.

Bogen trænges i vor Tid og vil, saa synes det mig, trænges end mere i den Tid som kommer.

M. Greve, Rigshospitalets Direktør.

DET NORSKE AKTIEFORLAG

O. A. ØVERLAND

HISTORISKE FORTÆLLINGER

OLE ANDREAS THULESIUS	70 ØRE	HVORLEDES P. CHR. ASBJØRNSEN	
KORNET RAMUS OG LÖITNANT BRUSE	60 "	BEGYNDTE SOM SAGNFORTÆLLER . . .	40 ØRE
STERKE NILS	50 "	JULEBUKKEN OG OSKERELEN	25 "
		FALSKMYNTEREN OG BYENS KIRKEUHR	25 "

OBERST HANS HELGESEN

1.50, INDB. 2.70.

Pressens Dom om disse Bøger kan samles i: „Kjøb disse fortrinlige og kvikt skrevne Fortællinger, alle vil have Nytte og Glæde af at gjøre Bekjendtskab med dem. Hr. Øverlands Navn som Historiker borger for deres historiske Værdi.“

DET NORSKE AKTIEFORLAG.